

[Ministeren for handel, industri og søfart.] adgang til at øve indflydelse på prisdannelsen i det omfang, dette nu engang kan lade sig gøre gennem priskontrollen, er i virkeligheden utvivlsomt, og jeg vil derfor mene, det vil være rigtigt at bevare den nuværende prislov. Jeg kan herom iøvrigt henvise til mine bemærkninger ved fremsættelsen af regeringens forslaget.

Ordføreren for forslagsstillerne (Lars P. Jensen): Jeg skal indledningsvis gøre nogle bemærkninger i anledning af ministerens tale ved genfremsættelsen af prislovsforslaget forleden. Handelsministeren dokumenterede her i folketinget, at prisstigningerne i det sidste år havde været større end på noget andet tidspunkt siden krigsudbruddet i 1939 og den tyske besættelse i 1940. Dokumentationen virkede overbevisende, men det kan ikke nægtes, at den konklusion, handelsministeren drog, var overraskende, selvom man ved, at en del af prisstigningerne skyldes forhold, som vi ikke har nogen indflydelse på her i landet. Handelsministeren fandt — på trods af alle prisstigninger —, at den prislov, vi har i øjeblikket, og det uddybede ministeren også i sin tale i dag, er fuldt tilstrækkelig til på effektiv måde at værne forbrugerne. Mon ministeren ikke selv har fundet, at de oplysninger, han fremkom med, og hans forslag til uændret forlængelse af prisloven harmonerer dårligt, og er det mon ikke derfor, at ministeren understregede, at det afgørende på prisfronten er den måde, hvorpå der administreres.

Ingen kan være i tvivl om, at socialdemokratiet ønsker en handlekraftig administration på prisområdet, og i august 1950 sendte den daværende socialdemokratiske regering da også priskontrolrådet en skrivelse, hvori bl. a. fremhævedes, at de prisstigninger, der allerede dengang var begyndt, havde aktualiseret spørgsmålet om en skærpelse af kontrollen med varepriser. På den anden side forekommer det ejendommeligt, når ministeren på denne måde søger at give sorteper videre til administrationen. Har ministeren virkelig ventet, at priskontrolrådet — med den affattelse, prisloven har, og med den sammensætning, rådet har — skulle have udvist større aktivitet, end tilfældet har været? Hvis dette er ministerens opfattelse, ville det være rart at få en udtalelse herom. I modsat fald forekommer det malplaceret at skyde ansvaret over på priskontrolrådet.

Ministeren finder, at alt, hvad der er rimeligt og fornuftigt, kan gøres i henhold

til den gældende lovs bestemmelser. De indvendinger, der er fremført bl. a. vedrørende forståelse af prisloven, finder ministeren nærmest er af teoretisk karakter.

Jeg må sige, at ministeren ikke kræver meget for, at en lovbestemmelse skal være klar. For at vi imidlertid ikke skal tale ved siden af hinanden, vil jeg anmode ministeren om at besvare et par spørgsmål. Hvorledes mener ministeren, at priskontrolrådet skal afgøre, om konkurrencen er tilstrækkelig virksom til at sikre en fri prisdannelse? Dette er ikke et teoretisk spørgsmål, men et højst praktisk spørgsmål. For efter den gældende lovs §§ 8 og 13 kan prismyndighederne jo overhovedet ikke gribe ind, hvis konkurrencen er tilstrækkelig virksom til at sikre fri prisdannelse.

Ministeren vil måske i sit svar henvise til tidligere vedtagelser på rigsdagen og til priskontrolrådets skrivelse af 2. oktober 1950, hvoraf vel nærmest fremgår, at man i denne forbindelse skal lægge vægt på omkostninger og avancer. Går ministerens svar i denne retning, vil jeg gerne yderligere spørge: Hvorfor skal man ikke i selve lovteksten fastslå, hvad det er, der egentlig sigtes til med bemærkningerne om konkurrencen og den fri prisdannelse? Uanset hvad der iøvrigt kan menes om lovgivning vedrørende priser, må alle dog være interesseret i, at de love, der gennemføres, er klart mulige og giver forbrugerne og de erhvervsdrivende så tydelig vejledning som muligt.

I det forslag til en ny prislov, som socialdemokratiet har fremsat, præciserer vi netop på dette vigtige punkt, hvad vi ønsker. Vi foreslår en affattelse, hvorefter det pålægges prismyndighederne at gribe ind overfor priser, avancer og forretningsbetingelser, der stiller forbrugerne ringere, end tilfældet ville være under fri konkurrence mellem hensigtsmæssigt arbejdende virksomheder, og vi præciserer derefter, at ved afgørelsen af, om indgreb bør finde sted, skal priskontrolrådet lægge vægt på, om virksomhederne opnår enten dækning for omkostninger, der ikke kan anses for nødvendige ved hensigtsmæssig produktion eller omsætning, eller avancer, der ligger udover, hvad der forekommer påkrævet bl. a. under hensyntagen til forrentningen af den investerede kapital og en rimelig konsolidering, eller indkomster, der står i misforhold til den øvede indsats ved produktion eller omsætning.

Jeg skal ikke her gøre mig til talsmand for, at den formulering, vi er nået frem til, ikke kan gøres bedre, men det er for mig åbenbart, at den tekst, vi foreslår, i alt fald er